

Proa

Premi Sant Jordi 2016

DAVID CIRICI

El setè àngel

ÒMNIMUM
LENGUA CULTURA PAÍS

DAVID CIRICI

EL SETÈ ÀNGEL

Premi Sant Jordi 2016

Proa

El jurat del Premi Sant Jordi era constituït per Àlex Broch, Marta Nadal,
Isona Passola, Ramon Pla i Arxé, i Màrius Serra.

Proa
A Tot Vent

Primera edició: febrer del 2017

© David Cirici, 2017

Drets exclusius d'aquesta edició:

Raval Edicions SLU, Proa

Diagonal, 662-664

08034 Barcelona

www.proa.cat

ISBN: 978-84-7588-659-6

Dipòsit Legal: B. 1.278-2017

Composició: Àtona-Víctor Igual, SL

Imprès a Egedsa

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de
l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació
pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les
sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro
(Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org)
si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra
(www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).
Tots els drets reservats.

Des de la confusió que li provocaven les pastilles per dormir, l'Ernest va tornar a reviure moltes vegades el vespre de l'accident. Sota els llençols, s'aferrava al timó del Súnion, notava les fiblades dels esquitxos a la cara i tornava a sentir que el veler topava amb alguna cosa. De sobte l'embarcació s'aixecava de proa, es decantava perillosament, embarcava aigua i, feixuga, recuperava la seva posició. Aleshores l'Ernest sortia a coberta i el cor li feia un sotrac en descobrir que el seu fill ja no hi era. Finalment es despertava i trigava una estona a prendre consciència que estava dormint en un hotel, a l'illa de Samos, i que en Marc no era amb ell.

El dia de l'accident, havien visitat l'illa de Patmos. Havien pujat fins al monestir de Sant Joan i, de baixada, havien entrat a la cova on l'evangelista havia tingut les visions que descriu a l'Apocalipsi. Més que una cova, era una balma, ara protegida per una d'aquelles capelles emblanquinades, de formes arrodonides a causa de tantes capes de calç, que la Sophie, la dona de l'Ernest, no es cansava mai de fotografiar. En Marc va trobar que s'hi estava

bé, allí dins, a recer de la calor i del soroll eixordador de les cigales. Des d'allí tampoc se sentien els xiscles que feia en Max, el fill de la Sophie. S'havia fet una esgarrinxada ridícula al genoll i la seva mare li feia petons i li posava a la ferida una mica d'aigua de l'ampolleta que duia a la motxilla.

L'Ernest va entrar a la cova una mica després. Li va explicar les profecies de Sant Joan sobre la fi del món. En Marc estava impressionat amb els quatre genets però no va acabar d'entendre les llagostes de cap coronat, rostre humà, cabells de dona i dents de lleó, que el dia del Judici Final es menjarien les ànimes pecadores. Què era el Judici Final? El que li va interessar més van ser els set àngels que feien sonar la trompeta per anunciar les plagues, i el toc de trompeta del segon, que provocava la caiguda al mar d'una gran muntanya de foc que convertia en sang una tercera part de l'aigua i feia que la tercera part de les naus s'enfonsés. Existien, els àngels?

Després es van banyar en una caleta ben protegida, perquè ja feia vent, i van dinar en un restaurant de la riba. En Marc es va divertir donant als gats els caps de les sardines. Sempre hi havia gats, sota les taules dels restaurants.

Havia estat un bon dia.

Van sortir de Patmos quan ja feia estona que el vent havia canviat a nord. Sabien que trobarien un mar agitat i que haurien de tornar fins a Icària a motor. Seria una navegació incòmoda. Però, fins a la nit, l'onatge no hauria crescut prou per representar cap perill.

Les ones creixien i s'encongien, desapareixien aquí i es formaven allí, a l'atzar. Es formaven pics d'aigua que du-

raven només un instant, i de seguida s'esvanien, xuclats per nous pics que sorgien amb força on abans hi havia una vall. El mar dansava, s'agitava, i el vent s'enduia les crestes blanques de les onades.

L'Ernest havia fet entrar la Sophie i en Max a la cabina de popa. Només ell i en Marc s'estaven a la banyera de l'embarcació.

—Marc, no m'agrada que t'estiguis aquí.

—No passa res, papa.

Pertot arreu el mateix caos, les mateixes onades sense direcció, fosques i desendreçades. L'escuma els esquitxava la cara amb força, com si arrosseguéssim perdigons de sal. En Marc mig aclucava els ulls i veia Icària a través de les pestanyes, com una teranyina plena de gotetes d'aigua. Les muntanyes de l'illa semblaven retallades en un cartó gris.

Les drisses dringaven, tremolaven, colpejaven el pal d'alumini. L'embarcació avançava contra el vent, i el motor canviava de so a cada oscil·lació. Sense cap ritme, ara remugava, ara s'animava, ara es tornava a alentir.

Patmos, darrere seu, ja havia desaparegut entre la boirina, i cap a llevant el mar semblava encara més tèrbol, més amenaçador.

—De seguida trobarem menys vent, perquè Icària ens el taparà, ja ho veuràs —va dir el pare. Aquell posat tranquil, aquelles celles alçades, aquella mirada serena, volien dir que no passava res: feia una mica de vent, el mar es bellugava, però no hi havia perill, no hi havia ones de cinc metres, no embarcaven aigua.

Devia fer mitja hora que havien sortit de Patmos quan en Max va treure el cap per la porta de la cabina.

—Ernest, quan arribarem?

Es marejava? Tenia por? L'Ernest va córrer a ocupar-se'n. Va deixar en Marc al timó i va entrar a la cabina. Es va ajupir per parlar amb el petit i tranquil·litzar-lo: no passava res, de seguida arribarien. El nen va dir que li feia mal la panxa i que li venia salivera. La Sophie va dir que estava marejat, pobret.

Aleshores va començar el malson que perseguiria l'Ernest tantes nits. De sobte, sense cap impacte, sense soroll, el Súnion es va aixecar de proa i de seguida es va decantar gairebé setanta graus: allí fora el pal devia fregar les ones. Tots tres van caure a terra, contra les lliteres. L'Ernest va topar de cap contra un prestatge. L'embarcació ja es redreçava amb un gemec, com si les fibres de plàstic s'haguessin d'esquinçar a causa de l'esforç.

L'Ernest es va fregar el cap, es va mirar la mà: una mica de sang. No era res. En Max plorava. No era res, ja estava, Max: l'Ernest també s'havia fet una mica de mal.

—Vaig a veure què ha passat —va dir. Abans de sortir ja va notar que el motor remugava, fallava.

Va treure el cap a fora la cabina i va sentir l'ofec de l'angoixa. En Marc no era al timó. Tampoc era a coberta. El cor li va fer un salt. Va notar una cremor a l'estómac que li pujava per l'esòfag. El cop de mar s'havia endut el seu fill.

—Marc!

El veler no va avançar gaire més. De seguida es va aturar. Alguna cosa havia bloquejat l'hèlix. El Súnion anava a la deriva.

—Marc!

A popa, surava alguna cosa. Un dofí mort? No: ara ho

veia. Havien ensopegat amb les restes d'un naufragi. Havien topat contra una llanxa de goma, de dimensions considerables, mig submergida, bolcada i gairebé desinflada del tot. Es devia haver enganxat a l'hèlix. Potser l'havien rebentada amb la topada? En tot cas, no semblava que dugués passatgers.

Marc, collons, on ets? El va buscar en aquell paisatge d'onades canviants, més a prop i més lluny, agafat a un obenc per poder mantenir-se en equilibri sobre la borda. Amb el llast de l'embarcació de goma que arrossegava, el velar no es podia haver allunyat gaire de l'indret de l'impacte. Semblava impossible que la taca taronja de l'armilla del noi no aparegués entre les ones verdes.

—Marc! Marc!

Aquells moments no el perseguirien només en somnis. No deixaria de pensar-hi. Es torturaria inútilment repassant els moments previs a l'accident i recordant com havia reaccionat. Com se li havia acudit deixar tot sol a coberta un nen de set anys? Quan havia vist que en Marc no hi era, no havia perdut els estreps massa aviat? Potser s'havia desesperat abans d'hora, i ja no havia estat capaç d'actuar amb la serenitat que reclamava la situació. Primer l'havia buscat entre les ones. Després havia cridat la Sophie. Les cares d'horror de la seva dona l'havien angoixat encara més. Havien perdut el temps amb retrets: duia l'armilla? És clar que duia l'armilla. Per què l'havia deixat sol? Doncs perquè sí, perquè només era un moment, perquè no semblava tan perillós, càgon la puta. Segur que duia l'armilla? Segur, seguríssim. Què havia passat? Havien enganxat una llanxa inflable. Com? Amb gent? No, collons, aquí no hi havia ningú, no creia que hi anés ningú. Una llanxa sense

ningú? Sí, collons, Sophie, una puta llanxa pneumàtica a la deriva, arrossegada pel temporal. S'havia enganxat a l'hèlix? L'Ernest no ho sabia: Sophie, sisplau, en Marc era a l'aigua! No se n'adonava? Era espantós! Marc!

Ara en Max també havia sortit de la cabina. Crits de l'Ernest a la Sophie: que fes el favor de ficar el seu nen a dins. Crits de la Sophie: Max passa cap a dins. Què passa, mama? Que passis cap a dins! I a l'Ernest: per què s'havia parat el motor? Perquè havien enganxat alguna cosa, i es cagava en la puta, i merda, i sisplau, sisplau, Sophie, ajuda'm, Marc, collons, on ets! La Sophie, a crits, demanava calma. El pare deia que no s'ho perdonaria mai, que no, que sisplau no, que no s'ho podia creure, i la Sophie no li havia vist mai aquella ganyota de dolor, els ulls inundats, les cames que li tremolaven, dret a la borda, agafat a l'obenc d'acer amb una mà blanca, crispada i tremolosa.

—Marc!

El vent bufava amb més força i arrossegava el vaixell cap al sud. Però on collons era aquest nen? Marc! Com era possible? On s'havia ficat?

En la seva desesperació, per un instant, va pensar en la possibilitat que s'hagués enganxat a l'hèlix en caure de l'embarcació. Per un moment va sospitar, horroritzat, que el tenien allí sota mateix, i es va imaginar, sota l'aigua, una confusió de braços i de roba, l'armilla esparracada i els ulls del noi ofegat, oberts sota l'aigua.

—Allí! —va cridar la Sophie.

On? El pare no veia res. Estirava el coll, mig aclucava els ulls, no veig res, no el veig, on?

—L'he vist. Una armilla. Segur!

Era impossible posar el motor en marxa. S'havia encès el pilot que indicava l'hèlix bloquejada. L'Ernest es va treure les sabates, va posar l'escala i es va ficar a l'aigua.

Abans de capbussar-se va tornar a imaginar-se el seu fill ofegat. Potser ben aviat s'hauria d'enfrontar a aquella imatge. L'aigua li va rentar les llàgrimes. El que s'havia entortolligat a l'hèlix era un esquinçall de l'embarcació inflable amb què havien ensopegat. Però no era fàcil de treure, i a l'Ernest ja li faltava aire.

Va treure el cap.

—Un ganivet!

La Sophie va entrar a la cabina a buscar un ganivet. En Max se la va mirar des d'uns ulls al·lucinats. Què passava? Mai no havia vist la seva mare tan apressada, parlant sola, *oh, mon Dieu! Oh, mon Dieu!*, mentre regirava el calaix on guardaven les ulleres, els peus d'ànec, els vestits de neoprè, *merde!*

—Què ha passat, mama?

—Que el Marc ha caigut a l'aigua, oh, mon Dieu!

Va trigar a veure el ganivet perquè el cel s'havia anat enfosquant i allí dins hi havia poca claror. El va trobar a les palpentes, perquè la funda era negra, *merde!*, i no es distingia entre els peus d'ànec i el vestit de neoprè.

A l'aigua, l'Ernest va sanglotar. Però què feia, plorant? Va bufar amb força. Li va sortir un udol estrany. El seu fill era allí a prop, ara vinc, de seguida vinc, Marc, no et desesperis. Va agafar aire, es va tornar a capbussar i de seguida va aconseguir alliberar l'hèlix.

—El veig, el veig! —va sentir que cridava la Sophie així que va treure el cap de l'aigua.

Va pujar a l'embarcació. La Sophie va treure l'escala. Sí, ell també el veia: l'armilla taronja a un centenar de metres, a estribord. El motor va remugar. L'embarcació va començar a virar, ja arribem, ja venim, Marc!

Oh, encara sort, Déu meu, Déu meu! El pare d'en Marc no donava gràcies a Déu des del dia remot, quan tenia set anys, en què s'havia ennuegat amb un caramel i s'havia pensat que es moria.

El mar havia anat creixent i les ones, ara més endreçades, havien anat prenent un color verd negrós, amb vetes d'escuma d'un blanc brut. El Súnion avançava amb el vent de popa i s'aixecava i queia amb força.

De seguida hi van ser. Però com més s'hi apropaven era més evident que aquell cos que surava no s'agitava, no cridava, no lluitava contra les ones. Ja no hi havia res a fer. L'armilla feia surar un cos sense vida que es gronxava a la mercè de les ones, no, Marc, no, no! Com era possible, en tan poca estona? Què li havia passat?

Fins que no van ser a quinze o vint metres de l'ofegat no van poder veure que duia una d'aquelles armilles salvavides fetes de peces de suro cobertes per una lona d'un taronja descolorit, i que no es tractava d'en Marc, sinó d'un home gran, de cabells grisos i escassos.

—Ah, no vull veure això, quelle horreur!

I més enllà una altra armilla, un altre cos a la mercè de les ones, i un altre, i dos més a babord, i encara un altre més lluny, *mon Dieu, pauvre gent!*

—No miris, Sophie.

—Devien anar amb la llanxa. És culpa nostra? És culpa nostra? —somicava la Sophie—. Quelle horreur!

—No ho sé, Sophie, no ho sé. No ho crec.

Van alentir la marxa. Van navegar una bona estona buscant més taques taronges entre les ones. Després van canviar de rumb, convençuts que en Marc havia caigut a l'aigua més cap al sud.

La Sophie va entrar a la cabina a veure què feia, com estava en Max. El nen devia haver pres consciència que el que passava era greu. Prou greu per haver de negar-ho: per això jeia a llitera, de bocaterrosa, amb el cap enfonsat al coixí. La Sophie va tornar a sortir sense dir-li res. Estava una mica marejada. Gairebé mai no es marejava, però ja feia estona que el Súnion es bellugava massa. O era l'angoixa. Els morts surant a l'aigua. Els ulls en blanc d'un dels ofegats. Què li passava? Estava tremolant, i no feia fred. Va pensar: si fos el Max, si fos el meu fill, em moriria. I de seguida va pensar que era un pensament egoista, perquè en Marc era el fill del seu company.

Quan va sortir a fora, el pare d'en Marc estava parlant per telèfon amb la policia d'Icària, els repetia la posició, els suplicava que els ajudessin, els explicava els ofegats que havien trobat, la llanxa, la topada, i els tornava a suplicar: *please, please, it's my son*. Quan va penjar, respirava com si hagués acabat de pujar per l'escala un edifici de vuit plantes. Potser s'havien fet un embolic entre els ofegats i el seu fill i no havien acabat d'entendre que en Marc encara era allí, al mar, surant entre les ones.

—Vindran?

—Ens enviaran una patrulla.

—I un helicòpter?

—El tenen ocupat en una altra emergència.

La Sophie buscaria a babord, i el pare d'en Marc a estribord. Però cap dels dos es refiava de l'altre. Tots dos miraven cap a totes dues bandes, i tots dos procuraven no encreuar les mirades, ella per respectar la intimitat del seu plor, i ell perquè aleshores al món només hi havia el mar i l'esperança d'un moviment, una taca taronja, un crit entre les ones.

De tant en tant alentien la marxa, i ell es concentrava en la pantalla de l'ordinador, comprovava la posició, l'àrea que ja havien cobert, i aventurava un nou rumb, ara sí, ara el trobarien.

Ja aleshores va començar a fer-se els retrets que l'acompanyarien durant tants dies i tantes nits. Va recordar la conversa amb la noia de la botiga sobre les armilles. La noia li havia fet quatre preguntes i de seguida l'havia classificat entre els clients que no pregunten el preu i compren molt més del que necessiten. Però aquell matí l'Ernest no es volia deixar prendre el pèl. Era publicitari. Dirigia un departament creatiu. La seva feina consistia a vestir els productes amb emocions per seduir els compradors. Com a consumidor, com tanta gent del seu ofici, li agradava tant deixar-se seduir per les marques i la seva retòrica com mirar-se els productes amb objectivitat sense pietat, tal com feia quan els tenia sobre la taula del despatx. De manera que quan la noia li va proposar un model amb llum estroboscòpica i ràdio-balisa com les que duïen els navegants esportius de l'Atlàntic, va somriure i va dir que no, que no feien navegació esportiva, només navegaven d'un port a l'altre, distàncies curtes a les Balears, a les Illes Gregues o entre Còrsega i Sardenya.

–També en porten els pescadors d'altura. Ara és obligatori.

El pare d'en Marc va tornar a somriure, la va mirar als ulls i va dir que gràcies, es quedava les armilles que li havia ensenyat abans. No eren homologades? No eren bones?

–I tant que sí. Fa una bona compra –va dir la noia.

Si hagués estat tan després com acostumava a ser, hauria pogut localitzar en Marc des del primer moment.

Si hagués estat més atent, no hauria ensopegat amb la llanxa desinflada.

Si hagués estat menys irresponsable, s'haurien quedat a fer nit a Patmos, perquè no tenien cap pressa.

Si hagués estat més prudent, hauria obligat el seu fill a posar-se un mosquetó amb una corda de vida.

Però hi havia una cosa que el sentenciava definitivament: no hauria d'haver deixat en Marc tot sol a coberta.

Ho pensava tot a la vegada, en una estranya nebulosa d'angoixa i de por, impressionat per la imatge dels cinc ofegats que havien trobat, i cada vegada més convençut que hauria d'identificar el cadàver inflat d'en Marc. Quan veiés la cara blanca i deformada del seu fill, amb la carn reblanida i esponjosa que tenen els ofegats, no ho resistiria. Es tornaria boig. Alguna cosa deixaria de funcionar per sempre i seria incapaç de tornar a ser ell. Mai més recuperaria la pau i es moriria de dolor.

Es proposava de no pensar-hi més i concentrar-se en la recerca, però el cel s'enfosquia i el mar era cada vegada més negre.

Ja es veia telefonant a la seva ex, la mare d'en Marc, per dir-li que el nen havia caigut al mar.

Va parlar una altra vegada amb la policia. En un anglès precari, un agent li va fer saber que l'operació ja estava en marxa. Havia de ser pacient, la patrullera arribaria de seguida.

Amb el motor al règim més baix possible, sacsejats per un onatge que no amainava, van seguir buscant fins que els pics de les ones ja no es distingien de les valls. De tant en tant, a la claror emboirada dels llums, es veia una cri- nera d'escuma d'un color brut. Però fins que se li acabés la veu, seguiria cridant.

—Marc!

Ja havia decidit que no es rendiria, que seguiria bus- cant per sempre més, que mai no enfilaria cap a port, per- què mai no assumiria que ja no podia continuar la recer- ca, encara que no s'hi veiessin i que els llums que duïen a bord fossin del tot insuficients per buscar-lo de nit.

Havia passat més d'una hora quan des de la patrullera els van avisar que ja arribaven, i encara van trigar prop de mitja hora a veure capcinejar els llums en la foscor.

Al pare d'en Marc, la nit li havia caigut a sobre. Era un malson i no es podia despertar. La realitat era una cosa llunyana i absurda: les llumenetes d'Agios Kirikos cente- llejaven allí baix, en una terra segura on la gent devia estar sopant, rient i conversant alegrement, mentre el seu fill, potser molt lluny d'on el buscaven, agitava els braços i cri- dava en la foscor.

L'Ernest ja no podia plorar més.

Van deixar el motor al ralenti mentre la patrullera es- combrava l'àrea amb la seva dansa de focus. De tant en tant veïen que la patrullera s'aturava, i l'Ernest no ho po-

dia evitar: els músculs de la cara li tremolaven, es clavava les ungles als palmells, i una vegada més les llàgrimes li inundaven els ulls i el món s'omplia de reflexos. Potser ja l'havien trobat, potser ja l'hissaven, mort.

Déu meu, Déu meu, que el trobin viu, que estigui bé. Com quan s'havia escanyat amb el caramel, parlava amb Déu.

Potser ara l'avisarien que ja era hora de tornar a port, que era inútil seguir buscant.

Va sonar el telèfon.

—Agafa'l tu, sisplau, Sophie. Jo no puc.

Li van demanar una descripció del noi. La Sophie els la va fer. L'Ernest va haver-la d'escoltar, horroritzat: es deia Marc, tenia poc més de set anys, era de complexió atlètica, alt, més aviat prim, cabells rossos, i no, cap marca, cap cicatriu. No, tampoc: cap senyal particular. És clar que duia armilla. Una armilla d'un taronja molt viu. Gairebé vermella.